

Spis treści

Część I: Mennictwo śląskie w późnym średniowieczu (1419-1526)	15
Wstęp: „Istna stajnia Augiasza błędów i zmyśleń”	17
W.1. Po co o tym pisać, skoro wszystko jest napisane?	17
W.2. Zakres czasowy pracy	19
W.3. Zakres geograficzny pracy	19
W.4. Struktura pracy	20
W.5. Zamiast tła historycznego	20
W.6. Podziękowania	21
Rozdział I. <i>Man mit solchen munczen offhoren solde und abeloszen</i> – między inflacją a deflacją w 2. ćwierci XV wieku	23
1.1. Podstawa źródłowa: skarb z Pichorowic i inne znaleziska	23
1.2. Halerze linii legnickiej	25
1.2.1. Legnica	25
1.2.2. Lubin	27
1.2.3. Brzeg	29
1.3. Halerze linii oleśnickiej	30
1.3.1. Wołów	30
1.3.2. Oleśnica	32
1.4. Halerze biskupów wrocławskich (Nysa)	34
1.5. Halerze miast królewskich	35
1.5.1. Wrocław	35
1.5.2. Namysłów	39
1.5.3. Świdnica	40
1.6. Halerze książąt ziebickich (Münsterberg)	41
1.7. Halerze Księstwa Głogowskiego	42
1.7.1. Kozuchów	43
1.7.2. Głogów	46
1.7.3. Krosno	47
1.7.4. Wschowa	49
1.7.5. Góra	51
1.7.6. Żagań	51
1.8. Nieokreślone halerze brakteatowe z literą <i>T</i>	51
1.9. Halerze górnośląskie	53
1.9.1. Oświęcim	53
1.9.2. Cieszyn	55
1.9.3. Racibórz	56
1.9.4. Koźle	57
1.9.5. Bytom	58
1.9.6. Opole i Głogówek	59
1.9.7. Opawa i Głubczyce	61
1.10. Monety sąsiadów Śląska	62
1.10.1. Kłodzkie	62
1.10.2. Żary	64
1.10.3. Zgorzelec	64
1.11. Północna grupa hybrydalnych fałszerstw halerzy śląskich	65
1.11.1. Brodata głowa/orzeł	66

1.11.2. Litera G/orzeł	67
1.12. Podsumowanie	67
1.12.1. Datowanie skarbu z Pichorowic	67
1.12.2. Stosunek do innych skarbów	68
1.12.3. Szczegółowe ustalenia	69
1.12.4. Ogólny obraz mennictwa	69
Rozdział II. <i>Rex cudi pro suo profectu statuit</i> – od Jerzykowego halerza do Matiaszowego grosza, 1455-1484	71
2.1. <i>Subita et horrida mutatio monete</i> w 1460 roku	71
2.1.1. Wrocławski rynek pieniężny w latach pięćdziesiątych	71
2.1.2. Kłodzkie monety Jerzego z Podiebrad	71
2.1.3. Halerze koźuchowskie z lat pięćdziesiątych	73
2.1.4. Nowa emisja wrocławska z 1460 roku	73
2.1.5. Nowa emisja świdnicka z 1460 roku	74
2.1.6. Fenigi zgorzeleckie	76
2.2. Początki ożywienia monetarnego	76
2.2.1. Lista halerzy z 1470 roku	76
2.2.2. <i>Breslische heller</i>	77
2.2.3. <i>Alde Olsner</i>	77
2.2.4. <i>Brigere</i>	77
2.2.5. <i>Neissere</i>	77
2.2.6. <i>Alde Sweidniczer, new Swidniczer</i>	77
2.2.7. <i>Crosener</i>	77
2.2.8. <i>Namsler</i>	77
2.2.9. <i>Alde gute Oppler, böse new Oppler</i>	78
2.2.10. <i>Alde Legniczer, new böse Legniczer</i>	78
2.2.11. <i>Gleczer</i>	78
2.2.12. <i>Gloger</i>	79
2.2.13. <i>Freyenstetter</i>	79
2.2.14. Pominięte halerze cieszyńskie i południowa grupa fałszerstw hybrydalnych	80
2.2.15. Pominięte halerze raciborskie	82
2.2.16. Pominięte halerze opawskie	82
2.2.17. Pominięte halerze dolnośląskie (wołowskie, lubińskie, szprotawskie i żagańskie)	83
2.2.18. Pominięte monety zgorzeleckie	83
2.2.19. Podsumowanie lat sześćdziesiątych	84
2.3. „Jak król Maciej nową monetę we Wrocławiu bić kazał”, 1469-1471	85
2.4. Mennictwo śląskie lat 1468-1473	88
2.4.1. Wrocław	88
2.4.2. Księstwo Głogowskie	92
2.4.3. Świdnica	93
2.4.4. Namysłów	94
2.4.5. Mennictwo złote	95
2.5. Dyskusje, korekty, kompromisy – i dyktat, 1474-1484	96
2.6. Halerze i grosze z lat 1475-1484	98
2.6.1. Grosze i półgrosze karniowskie	98
2.6.2. Nowe grosze i półgrosze wrocławskie	99
2.6.3. Nowe halerze wrocławskie	100
2.6.4. Halerze lubińskie	101
2.6.5. Halerze krośnieńskie	101
2.6.6. Halerze legnickie	101
2.6.7. Halerze nyskie	102
2.6.8. Halerze oleśnicko-wołowskie	102

2.6.9. Halerze górnośląskie	104
2.7. Monety kłodzkie młodych Podiebradów	104
2.8. Podsumowanie	105
Rozdział III. <i>Mathiaschen hellermontze mit ungleichem schrotte und korne</i> – drobna moneta w latach 1485-1504	107
3.1. Memorandum wrocławskie z 1514 roku a skarb z Golostowic: seria literowa halerzy śląskich	107
3.2. Niewierny książę Jan: Księstwo Głogowskie za ostatnich Piastów	110
3.2.1. Strona głogowska	110
3.2.2. Strona cieszyńska	112
3.2.3. Zjednoczenie Księstwa Głogowskiego	113
3.3. Księstwo Głogowskie za Jagiellonów	116
3.3.1. Koźuchów	116
3.3.2. Głogów	118
3.3.3. Rzekoma mennica w Górze	119
3.4. Księstwa Legnickie i Brzeskie	119
3.4.1. Halerze z literami L i F	119
3.4.2. Prawdziwe i fałszywe halerze Lubina	120
3.4.3. Legnica i Brzeg	121
3.4.4. Zamknięcie serii literowej i jej nieoczekiwane echa	122
3.5. Niewierny książę Henryk i jego sukcesorzy	123
3.5.1. Księstwo Ziębickie	123
3.5.2. Hrabstwo Kłodzkie	124
3.6. Krosno królowej Barbary	127
3.7. Protokół rozbieżności	128
3.7.1. Nysa	128
3.7.2. Franksztyn (Ząbkowice Śląskie)	128
3.7.3. Wołów	128
3.7.4. Wyjaśnienie rozbieżności	131
3.8. Księstwo Cieszyńskie	132
3.9. Księstwo Raciborskie	133
3.10. Księstwa Opawskie i Karniowskie	134
3.11. Górne Łużyce (Zgorzelec)	136
3.12. Podsumowanie	138
Rozdział IV. <i>Minczy na zrno wrocławskie byti a dielati</i> – złote, białe grosze i halerze stanowe, 1504-1526	139
4.1. Utworzenie białego grosza	139
4.2. Mennictwo groszowe i prototalarowe	142
4.2.1. Miasto Wrocław	142
4.2.2. Miasto Świdnica	143
4.2.3. Biskupie dominium nyskie	143
4.2.4. Księstwo Legnickie	145
4.2.5. Księstwo Głogowskie	147
4.2.6. Księstwo Oleśnickie z Wołowskim	148
4.2.7. Księstwo Ziębickie (Münsterberskie)	150
4.2.8. Księstwo Krośnieńskie	152
4.3. Centralizacja mennictwa halerzowego	153
4.4. <i>...quod rex terre puer fuit, et quilibet faciebat quod sibi placuit</i>	156
4.5. Złote reńskie i węgierskie	160
4.5.1. Księstwo Ziębickie	160
4.5.2. Dominium Nyskie	163
4.5.3. Miasto Wrocław	165
4.5.4. Księstwo Krośnieńskie	166
4.6. Srebrne monety śląskie na obcą stopę	167

4.6.1. Półgrosze świdnickie	167
4.6.2. Półgrosze świdnickie spoza Świdnicy	175
4.6.3. „Półgrosze” rietberskie	176
4.6.4. „Półgrosz” diepholcki	177
4.6.5. Moneta węgierska	177
4.7. Kłodzkie monety Hardegów	179
4.7.1. Monety na stopę górską (czeską)	179
4.7.2. Monety srebrne na stopę Rzeszy	180
4.7.3. Monety na stopę wrocławską	181
4.7.4. Monety złote	182
4.8. Monety Górnych Łużyc (Zgorzelca)	183
4.9. Halerze obce, nierozpoznane i fałszywe	185
4.10. Podsumowanie	187
Ekskurs 1. Brakteaty świdnickie	189
E1.1. Dokumenty	189
E1.1.1. Prawo mennicze i emisja drobnej monety	189
E1.1.2. Regulacje stopy menniczej	191
E1.1.3. Regulacje stempla monet	192
E1.2. Monety	192
E1.2.1. Stan badań	192
E1.2.2. Brakteat z literą S	193
E1.2.3. Skarb z Libčan	193
E1.2.4. Znaleziska z Liberka i Ryczyna	194
E1.2.5. Typ Friedensburg 704/358	195
E1.2.6. Typ Friedensburg 705/359 i problem Drahima	196
E1.3. Wnioski. Chronologia podstawowych typów brakteatów świdnickich	196
Ekskurs 2. Rzekome półgrosze wschowskie Władysława Jagiełły i Zygmunta Starego	199
E2.1. Półgrosze z lat 1416-1422	199
E2.2. Rzekome kwartniki z 1525 roku	201
Ekskurs 3. Pieforty śląskie i okołośląskie	205
Zakończenie. <i>Silesiorum moneta</i>	209
Z.1. Ustalenia: zarys mennictwa śląskiego, 1419-1526	209
Z.2. Nowe datowania skarbów	212
Z.3. Inne ustalenia	212
Z.4. Perspektywy badawcze	213
Aneks 1. Skarb z Pichorowic. Opis badanej próby	215
Aneks 2. Skarb halerzy z nieznannej miejscowości w zbiorach Muzeum Archeologicznego we Wrocławiu. Opis wstępny	241
Aneks 3. Skarb z nieznannej miejscowości na południe od Wrocławia	247
Aneks 4. Skarb z okolicy Widnawy	251
Część II: Katalog monet śląskich, kłodzkich i łużyckich z lat 1327-1526	255
Objaśnienia	257
1. Księstwo Wrocławskie i śląskie mennice królewskie (Karniów, Świdnica)	258
Henryk VI (1311-1335). Mennica we Wrocławiu	258
Jan Luksemburski (1335-1346). Mennica we Wrocławiu	258
Karol IV (1346-1378). Mennica we Wrocławiu	258
Wacław IV (1378-1419). Mennica we Wrocławiu	259
Zygmunt Luksemburski (1420-1437). Mennica we Wrocławiu	260
Zygmunt (1419-1437), Albrecht lub Władysław Pogrobowiec (1437-1457)	261
Mennica we Wrocławiu	261

Mennica w Namysłowie	264
Jerzy z Podiebrad (1458-1466). Mennica we Wrocławiu	264
Maciej I Korwin (1469-1490).....	265
Mennica we Wrocławiu	265
Mennica królewska w Karniowie	268
Mennica w Namysłowie	269
Władysław II (1490-1516). Mennica we Wrocławiu	270
Ludwik II (1516-1526)	272
Mennica we Wrocławiu	272
Miejska mennica złota we Wrocławiu	274
Mennica królewska w Świdnicy	276
2. Księstwa Świdnickie i Jaworskie (Fürstenberskie)	283
Henryk I (ks. fürstenberski i jaworski, 1312-1346). Mennica w Lwówku Śląskim (Löwenberg, Lwów)	283
Bolek II Mały (ks. fürstenberski i świdnicki od 1326, jaworski 1346-1368)	283
Mennica w Świdnicy	283
Mennica w Lwówku Śląskim (Löwenberg, Lwów)	284
Bolek II (1326-1368), Agnieszka (1368-1392) lub Wacław IV (1392-1419). Mennica w Świdnicy	284
Zygmunt (1419-1437), Albrecht (1437-1439) lub Władysław Pogrobowiec (1439-1457). Mennica w Świdnicy	285
Władysław Pogrobowiec (1439-1457). Mennica w Świdnicy	285
Jerzy z Podiebrad (1458-1466). Mennica w Świdnicy	286
Maciej I Korwin (1469-1490). Mennica w Świdnicy	286
Władysław II Jagiellończyk (1490-1516). Mennica w Świdnicy	287
3. Księstwa Legnickie i Brzeskie oraz ich działy	287
Bolesław III (książę brzeski 1311-1352, książę legnicki 1312-1342)	287
Mennica w Brzegu	287
Mennica w Legnicy	288
Wacław I i Ludwik I (księżęta legnicy 1342-1345). Mennica w Legnicy	288
Ludwik I (książę legnicki 1345-1346). Mennica w Legnicy	289
Wacław I (książę legnicki 1346-1364). Mennica w Legnicy	289
Anna Cieszyńska (księżna wdowa na Legnicy, 1364-1367). Mennica w Legnicy	290
Ludwik I (książę lubiński od 1349, brzeski 1358-1398). Mennica w Brzegu	291
Ludwik I (książę brzeski 1358-1398), Henryk VII (książę niemczański od 1395, brzeski 1398-1399), Henryk IX (książę brzeski w niedziale 1399-1400) lub Ludwik II (książę brzeski w niedziale od 1399, samodzielnie 1400-1436). Mennica w Brzegu	291
Ludwik II (książę brzeski od 1400, legnicki 1419-1436). Mennica w Brzegu	292
Ludwik II (1400/19-1436) lub Elżbieta (1436-1449). Mennica w Legnicy	293
Rupert II, Wacław III i Ludwik III (1419-1441). Mennica w Lubinie	294
Jan I i Henryk X (1441-1446). Mennica w Lubinie	295
Henryk IX Starszy głogowski (pan wykupny Lubina 1446-1467). Mennica w Lubinie	295
Fryderyk I (1453-1488). Mennica w Legnicy	296
Henryk XI głogowski (pan wykupny Lubina 1467-1476). Mennica w Lubinie	296
Katarzyna Głogowska, „Panna Katarzynka z Kozuchowa” (pani wykupna Lubina 1476-1497). Mennica w Lubinie	297
Ludmiła Czeska (regentka 1488-1498/1502)	297
Mennica w Legnicy	297
Mennica w Lubinie	297
Fryderyk II (1498-1547)	298
Mennica w Legnicy	298
Mennica w Wołowie	300
Jerzy I (1498-1521). Mennica w Brzegu	301
4A. Księstwo Głogowsko-Żagańskie (żagańska część Księstwa Głogowskiego)	301
Henryk V Żelazny (1342-1369). Mennica w Kozuchowie	301

Henryk V Żelazny (1342-1369), Henryk VI Starszy (1369-1393), Henryk VII Rumpold (1369-1394), Henryk VIII Wróbel (1369-1397), Rupert I (1397-1401). Mennica w Koźuchowie	301
Jan I Zły (ks. głogowsko-żagański od 1403, w Żaganiu 1408-1439)	302
Mennice w Żaganiu, Koźuchowie i Szprotawie	302
Mennica w Żaganiu	302
Wacław I (ks. w Krośnie 1417/8-1430/1). Mennica w Krośnie	303
Henryk IX Starszy i Henryk X Młody Rumpold (ks. w Koźuchowie i Głogowie 1417/18-1423). Mennica w Koźuchowie	303
Henryk IX Starszy (od 1412/13 w niedziale w Koźuchowie, samodzielnie w Głogowie i Koźuchowie od 1423, w Krośnie 1430/31-1467)	303
Mennica w Koźuchowie	303
Mennica w Krośnie	305
Mennica w Szprotawie	305
Henryk XI (1467-1476)	306
Mennica w Koźuchowie	306
Mennica w Krośnie	306
Jan II bez Ziemi (ks. głogowski 1476-1488)	307
Mennica w Głogowie	307
Mennica w Koźuchowie	307
4B. Księstwo Głogowsko-Cieszyńskie (królewska część Księstwa Głogowskiego)	307
Jan I (król czeski, w Głogowie 1331-1346), Karol IV (król czeski i cesarz, w Głogowie 1346-1361), Bolek II (książę fürstenbersko-świdnicki, w Głogowie 1361-1368), Wacław IV (król czeski i rzymski, w Głogowie 1368-1384), Przemysław I (książę cieszyński, w Głogowie 1384-1410). Mennica w Głogowie	307
Bolesław I (1406-1431)	308
Mennica w Głogowie	308
Mennica w Górze – wspólna z książętami z linii żagańskiej	308
Wacław I (1431-1442) (?). Mennica w Głogowie	308
Władysław II (1442-1460) (?). Mennica w Głogowie	309
Przemysław II (1460-1476) i Małgorzata Cylejska (1460-1480/1). Mennica w Głogowie	309
Małgorzata Cylejska (1460-1480/1). Mennica w Głogowie	310
4C. Zjednoczone Księstwo Głogowskie (od 1480 roku)	310
Jan II bez Ziemi (1476-1488)	310
Mennica w Głogowie	310
Mennica w Koźuchowie	310
Jan Olbracht (1491-1498). Mennica w Koźuchowie	314
Zygmunt Jagiellończyk (1499-1508)	314
Mennica w Głogowie	314
Mennica w Koźuchowie	315
4D. Ziemia Wschowska (polska część Księstwa Głogowskiego)	316
Kazimierz I (III) Wielki (król Polski od 1333, pan Wschowy 1343-1470). Mennica we Wschowie	316
Władysław II Jagiełło (król Polski, 1387-1434). Mennica we Wschowie	316
Władysław III Warneńczyk (król Polski, 1434-1444). Mennica we Wschowie	317
Władysław III (1434-1444) lub Kazimierz II Jagiellończyk (król Polski, 1447-1492). Mennica we Wschowie	317
Kazimierz II Jagiellończyk (król Polski, 1447-1492), Jan Olbracht (król Polski, 1492-1501) i Aleksander (król Polski, 1501-1506). Mennica we Wschowie	317
Zygmunt I Stary (król Polski, 1506-1548). Mennica we Wschowie	318
4E. Księstwo Krośnieńskie (brandenburska część Księstwa Głogowskiego)	318
Barbara (była królowa czeska, 1482-1515), Jan Cycero (1486-1499) i Joachim I Nestor (1499-1535). Mennica w Krośnie	318
Joachim I Nestor (1499-1535) i Albrecht IV (1499-1513). Mennica w Krośnie	319
Joachim I Nestor (1499-1535)	320
Mennica w Krośnie	320
Mennica w Krośnie lub Nowym Mieście Brandenburgii	322
5. Księstwo Oleśnickie	323

Konrad II (1366-1403) lub Konrad III Stary (1403-1412/13). Mennica w Oleśnicy (lub Koźlu?)	323
Konrad V Kącki (1412-1439). Mennica w Wołowie	323
Konrad V Kącki (1412-1439) lub Konrad VII Biały (1439-1450). Mennica w Oleśnicy	325
Konrad X Młody Biały (1450-1489, 1490-1492). Mennica w Wołowie	326
Władysław II, król czeski i węgierski (1492-1495). Mennica w Wołowie	327
Henryk I Starszy (1495-1498). Mennica w Wołowie	328
Jan bez Ziemi, książę w Wołowie (1497-1504). Mennica w Wołowie	328
Albrecht i Karol I (1498-1511)	328
Mennica w Wołowie	328
Mennica nieznaną	329
6. Księstwo Ziębickie z weichbildem franksztyńskim	329
Wilhelm (1443-1452). Mennica w Ziębicach	329
Henryk I Starszy z Podiebrad (1474-1488/9, 1490-1498). Mennica w Ziębicach	330
Albrecht i Karol I (1498-1511)	330
Mennica we Franksztynie (Ząbkowicach)	330
Mennica w Reichsteinie (Złotym Stoku)	330
Karol I (samodzielnie 1511-1535). Mennica w Reichsteinie (Złotym Stoku)	333
7. Księstwo Grodkowskie z państwem nyskim	349
Henryk z Wierzbnej (biskup wrocławski 1302-1319). Mennica w Nysie	349
Nankier Kołda z Kamienia (biskup wrocławski 1326-1341) lub Przecław z Pogorzeli (biskup wrocławski 1342-1376). Mennica w Nysie	349
Przecław z Pogorzeli (biskup wrocławski 1342-1376, książę grodkowski od 1344). Mennica w Nysie	350
Przecław z Pogorzeli (biskup wrocławski 1342-1376, książę grodkowski od 1344) lub Waclaw Legnicki (biskup wrocławski 1382-1417, książę legnicki 1409-1413). Mennica w Nysie	350
Waclaw IV (król Czech 1378-1419). Mennica w Nysie	350
Waclaw Legnicki (biskup wrocławski 1382-1417, książę legnicki 1409-1413). Mennica w Nysie	351
Konrad I (IV Starszy) Oleśnicki (biskup wrocławski 1417-1447). Mennica w Nysie	351
Piotr II Nowak (biskup wrocławski 1448-1456). Mennica w Nysie	352
Rudolf z Rüdeshaim (biskup wrocławski 1468-1482). Mennica w Nysie	352
Jan V Turzo (biskup wrocławski 1506-1520)	353
Mennica w Nysie	353
Mennica w Krzemnicy (Kremnica, Körmöcbánya) (?)	357
8. Księstwo Opolskie	358
Władysław II (1356-1401). Mennica w Opolu	358
Bolesław IV (1400/21-1437) lub Bernard (1437-1449). Mennica w Opolu	358
Bernard (1421-1449). Mennica w Głogówku	359
Bolesław V Wołoszek (1424/28-1460). Mennica w Głogówku	360
Bernard (1437-1449), Jan II (1437-1439) i Mikołaj I (1437-1476). Mennica w Opolu	361
Mikołaj I (1437-1476). Mennica w Opolu	361
Mikołaj I (1437-1476), Mikołaj II i Jan III (1476-1497)? Mennica w Opolu	362
9A. Księstwo Bytomsko-Cieszyńskie	362
Bolesław I (1410-1431). Mennica w Bytomiu	362
Eufemia z synami (1431-1440?), Władysław II (1440?-1442) i Waclaw I (1442-1452). Mennica w Bytomiu	363
9B. Księstwo Bytomsko-Kozielskie	363
Konrad VII Biały (1416-1450). Mennica w Koźlu	363
Konrad IX Czarny (1439-1471) i Konrad X Młody Biały (1439-1472). Mennica w Koźlu	365
10A. Księstwo Cieszyńskie	365
Przemysław I Noszak (1356-1410). Mennica w Cieszynie	365
Bolesław I (1410-1431). Mennica w Cieszynie	365
Waclaw I (1431-1468). Mennica w Cieszynie	366
Władysław II, Przemysław II i Bolesław II (1442-1452). Mennica w Cieszynie	367
Przemysław II (1460-1477). Mennica w Cieszynie	367

Kazimierz II (1477-1528). Mennica w Cieszynie	368
10B. Księstwo Oświęcimskie	369
Jan III (ok. 1390-1405). Mennica w Oświęcimiu	369
Bolesław I (książę oświęcimski 1406-1414, cieszyński 1410-1431). Mennica w Oświęcimiu	369
Kazimierz I (1414-1434). Mennica w Oświęcimiu	369
Wacław I (1434-1468) i Jan IV (1445-1456). Mennica w Oświęcimiu	370
11. Księstwo Opawskie	370
Jan I (1365-1377). Mennica w Opawie	370
Przemek I (1377-1433). Mennica w Opawie	371
Mikołaj V z braćmi (1434-1437). Mennica w Opawie	374
Wacław II (1437-1446) z braćmi	374
Wacław II (1437-1446), Wilhelm (1446-1452) lub Ernest (1452-1456) z braćmi. Mennica w Opawie	375
Król Jerzy (1460-1471) i Wiktoryn z Podiebrad (1465-1485). Mennica w Opawie	375
Zygmunt Jagiellończyk (1501-1511)	376
12A. Księstwo Raciborskie	376
Mikołaj II (1337-1365). Mennica w Raciborzu	376
Jan I (1365-1381). Mennica w Raciborzu	376
Anna Żagańska (1381-1405?). Mennica w Raciborzu	377
Jan II Żelazny (1381-1424). Mennica w Raciborzu	377
Helena Korybutówna (regentka 1424-1428) (?). Mennica w Raciborzu	377
Mikołaj VI (1428-1452) i Wacław III (1428-1456). Mennica w Raciborzu	378
Mikołaj VI (1428-1452) i Wacław III (1428-1456), następnie Jan V Młodszy (1456-1493). Mennica w Raciborzu	378
12B. Księstwo Karniowskie	380
Zygmunt, król węgierski i czeski (1419-1421) (?). Mennica w Karniowie (Krnov)	380
13. Ziemia i Hrabstwo Kłodzkie w Czechach	380
Půta z Častolovic III Najmłodszy (starosta 1421, pan zastawny 1431, pan lenny 1434, zm. 1435). Mennica w Kłodzku	380
Hašek z Valdštejna (starosta i pan lenny 1437-1440). Mennica w Kłodzku	381
Jerzy z Podiebrad (pan lenny 1454-1462). Mennica w Kłodzku	381
Wiktoryn, Henryk I Starszy i Heniek (hrabiowie 1465-1472). Mennica w Kłodzku	382
Henryk I Starszy (1472-1498). Mennica w Kłodzku	383
Henryk z Hardegg (1501-1510). Mennica w Kłodzku	384
Ulryk z Hardegg (hrabia 1501-1524) i Piotr z Rožmberka (regent 1501-1504). Mennica w Kłodzku	385
Ulryk z Hardegg (1501/4-1524). Mennica w Kłodzku	386
14A. Dominium Żarskie (Żarów) na Dolnych Łużycach	387
Ulryk z Pak III (1329/40-1355). Mennica w Żarach	387
Jan z Biberstein III (1360-1424). Mennica w Żarach	388
14B. Dominium Przewoskie (Przybuz) na Dolnych Łużycach	388
Ulryk z Pak III na Żarowie (1329/40-1355) i Albrecht z Hakeborn II na Trzebieli (1340?-1359/65). Mennica w Przewozie	388
15. Górne Łużyce (miasto Zgorzelec)	389
Zygmunt Luksemburski (król czeski 1419-1437). Mennica w Zgorzelcu	389
Albrecht (król czeski 1437-1439)? i Władysław Pogrobowiec (król czeski 1440-1457). Mennica w Zgorzelcu	389
Władysław Pogrobowiec (król czeski 1440-1457), Jerzy z Podiebrad (król czeski 1458-1466/71) i Maciej I Korwin (król czeski 1469-1490). Mennica w Zgorzelcu	390
Jerzy z Podiebrad (król czeski 1458-1466/71). Mennica w Zgorzelcu	390
Maciej I Korwin (król czeski 1469-1490), Władysław II (król czeski 1471/90-1516) i Ludwik (król czeski 1516-1526). Mennica w Zgorzelcu	391
Ludwik (król czeski 1516-1526). Mennica w Zgorzelcu	392
16. Nieokreślone bliżej monety związane ze Śląskiem	393
Brakteaty z XIV-XV wieku	393
Halerze dwustronne z XV i początku XVI wieku	396
Hybrydalne naśladownictwa halery śląskich (grupa północna)	398

Konkordancja typologiczna	399
F. Friedensburg, <i>Schlesiens Münzgeschichte im Mittelalter</i>	399
F. Friedensburg, <i>Die schlesischen Münzen des Mittelalters</i>	404
E. Kopicki, <i>Ilustrowany skorowidz pieniędzy polskich</i>	410
B. Paszkiewicz, <i>Pieniądz górnośląski w średniowieczu</i>	417
E. Bahrfeldt, <i>Das Münzwesen der Mark Brandenburg, II</i>	418
F. Friedensburg, H. Seger, <i>Schlesiens Münzen und Medaillen der neueren Zeit</i>	418
S. Kubiak, <i>Monety pierwszych Jagiellonów (1386-1444) (Wschowa)</i>	418
Z. Nechanický, O. Šafář, <i>Kladské mincovnicví</i>	419
F. Piekosiński, <i>O monecie i stopie menniczej w Polsce w XIV i XV wieku</i>	419
A. Pohl, <i>Münzzeichen und Meisterzeichen auf ungarischen Münzen des Mittelalters 1300-1540</i>	419
R. Scheuner, <i>Die Münzen der Stadt Görlitz</i>	419
O. Šafář, <i>Zhořelecké haléře</i>	420
E. Fiala, <i>Beschreibung der Sammlung böhmischer Münzen und Medaillen des Max Donebauer</i>	420
English summary.....	421
Źródła ilustracji i zbiory monet	437
Bibliografia	447